

20.11.2013

ע"א 13 - 07 - 18924
יוסף טאובר (תבור) נ' ישראל 10 בע"מ

בפני השופט יצחק כהן

יוסף טאובר (תבור) ת"ז 3-00918928

המערער

ע"י ב"כ עו"ד עמרי ארז

נגד

ישראל 10 - שידורי הערוץ החדש בע"מ

ח"פ 0 - 302476 - 51

המשיבה

ע"י ב"כ עו"ד עיינה נוימן

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

פסק דין

א. ההליך

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת מעין צור), בתיק אי 11 - 05 - 45422, מתאריך 24.5.13.

2. המערער הוא יורשו הבלעדי של הצלם אוסקר טאובר ע"ה. בפסק הדין שבערעור, נדחתה תביעת המערער לקבלת פיצויים, בגין הפרה נטענת של זכות יוצרים, בתמונה שצולמה על ידי מר טאובר. התמונה בה מדובר, היא תמונת הזמרת יפה ירקוני ע"ה, שצולמה על ידי מר טאובר בתאריך 22.7.1969, בחברת חיילי צה"ל, בעת שהגב' ירקוני ביקרה באחד ממוצבי צה"ל על שפת תעלת סואץ.

התביעה נדחתה, משום שבית משפט קמא הגיע למסקנה, שזכות היוצרים בתמונה הועברה על ידי מר טאובר לגב' ירקוני עוד בחייו של מר טאובר. נוכח מסקנה זאת, מצא בית משפט קמא שאין עוד צורך לדון בטענות המשיבה, בנוגע להגנות מפני הפרת זכות היוצרים, הקבועות בחוק זכות יוצרים, תשס"ח - 2007.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

ב. העובדות

3. התמונה המקורית, שפותחה על ידי מר טאובר, נמסרה על ידו לגב' ירקוני, ונראה הדבר, שהתמונה הייתה אהודה עליה במיוחד, שכן הגב' ירקוני הגדילה אותה ואף תלתה אותה בחדר עבודתה.
4. מר טאובר נפטר בתאריך 19.5.2000, וכאמור, המערער הוא בנו ויורשו היחיד. אין מחלוקת, שכל שבשעת פטירתו הייתה למר טאובר זכות היוצרים בתמונה, כי אז עברה הזכות למערער, וככל שהייתה הפרה של זכות היוצרים, המערער הוא הזכאי לפיצוי בגין ההפרה.
5. בחודש דצמבר בשנת 2010, בעת שהגב' ירקוני היתה חולה מאד, ולרגל יום הולדתה ה-85, הופק ערב מחווה לשיריה במועדון "צוותא" בתל אביב. במסגרת ערב זה, הוצגה תערוכה של צילומים שונים מתקופות שונות בחייה. את התמונות שהוצגו בתערוכה קיבל אוצר התערוכה, מר בועז פייפר, מבתה של הגב' ירקוני, היא הגב' רות ירקוני, והתמונה שבמחלוקת הייתה ביניהן.
7. בתאריך 23.12.2010, בשעות הבוקר, שודרה כתבה ב"ערוץ 10", במסגרת תוכנית הטלביזיה "על הבוקר". בכתבה נמסר דיווח על התערוכה, ולצורך הכתבה התארחו באולפן מר ישי סוויסה, נכדה של הגב' ירקוני, ומר פייפר. הכתבה ששודרה בשעות הבוקר שודרה שנית בשעות אחר הצהריים של אותו יום, במסגרת תוכנית הערב "חמש עם רפי רשף".
- כעולה מפסק דינו של בית משפט קמא, במהלך הראיון שהתקיים באולפן "הוצגו מספר תמונות סטילס ברצף, ובהן גם התמונה. כל תמונה הוצגה למספר שניות בודדות. התמונה הוצגה במהלך הראיונות פעמיים: בפעם הראשונה הופיע כיתוב בצידה הימני התחתון של התמונה, שבו נכתב ככל הנראה: "צילום אוסקר טאובר", אשר כוסה ברובו על ידי כתובית מזג האוויר (ניתן לראות את האות "צ" מימין לכתובית, ואת האותיות "אובר" משמאל לה). בפעם השניה הופיע בצידה הימני העליון הכיתוב "צילום אוסקר טאובר".

- 1
2 כאשר שודרה הכתבה בשעות הערב, שודר ראיון עם רות ירקוני, בתה של הזמרת, ובתוכנית זו
3 התמונה הוקרנה פעם אחת בלבד, כשבצידה הימני העליון הופיע הכיתוב "צילום אוסקר
4 טאובר".
5
6 לאחר דברים אלה, פורסמה הכתבה, על התמונה שהוצגה במהלכה, ברשת האינטרנט.
7
8
9 8. בעקבות דברים אלה הגיש המערער את תביעתו כנגד המשיבה, בה עתר לכך שהמשיבה
10 תחוייב לשלם לו פיצוי בסך 100,000 ₪.
11
12 לטענת המערער, בהצגת התמונה בכתבה באופן שתואר לעיל, נעשה שימוש שלא כדין בזכות
13 היוצרים בתמונה, אותה ירש מאביו. לצד תביעתו לפיצויים בגין הפרת זכות היוצרים, טען
14 המערער, כי המשיבה הפרה אף את הזכות המוסרית. בבסיס טענה זו עמדה העובדה, כי בעת
15 שהכתבה שודרה לראשונה, והתמונה הוצגה בה בפעם הראשונה, הוסתר חלק משמו של
16 הצלם על ידי שקופית מזג האוויר שהוקרנה על המסך.
17
18
19 **ג. פסק דינו של בית משפט קמא**
20
21 9. השאלה העיקרית בה דן בית משפט קמא הייתה השאלה, האם המערער הוא בעל זכות
22 היוצרים בתמונה שבמחלוקת. בעניין זה טען המערער, כי הוא בעל התשליל, ועל כן מעיד
23 הדבר, כי הוא בעל זכות היוצרים בתמונה. ואולם, בית משפט קמא לא קיבל טענה זו.
24
25
26 10. בית המשפט קמא יצא מנקודת ההנחה, שעם צילום התמונה, זכות היוצרים הייתה של מר
27 טאובר, הוא אביו המנוח של המערער. ואולם, בית המשפט קיבל את הראיות שהונחו לפניו
28 מטעמה של המשיבה, ומכוחן קבע שהזכות הועברה לזמרת.
29
30 בעיקרם של דברים, הראיות טעם המשיבה, אשר הונחו על שולחן בית משפט קמא, התייחסו
31 לשימושים שונים, עליהם עוד אעמוד להלן, אשר הגב' ירקוני עשתה בתמונה במשך תקופה
32 ארוכה, תקופה בה מר טאובר עדיין היה בין החיים, ולא נשמעה מפיו טענה כי הופרה זכות
33 היוצרים שלו בתמונה.

ד. תמצית טענות המערער

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

11. המערער טוען כי בפסק הדין בבית משפט קמא נפלו פגמים וכשלים בעניין ניתוח הנתונים, הנסיבות והעובדות שהוצגו.

לטענת המערער טעה בית המשפט בניתוח נטל ההוכחה המוטל על הצדדים. לטענת המערער, גרסת המשיבים, כי זכויות היוצרים הועברו לגב' ירקוני לא נתמכה במסמך כלשהו, וממילא אף לא הוצג כתב להוכחת העברת הזכויות, וזאת בשעה שהמערער עדיין מחזיק בתשליל התמונה. לגישתו של המערער, העדים אשר העידו מטעם המשיבה אינם עדים אובייקטיביים, ועל כן לא היה מקום לסמוך על עדויותיהם.

עוד טוען המערער, כי בית משפט קמא שגה בכך שלא הבחין בין השימוש האישי בתמונה, שעשתה הגב' ירקוני בתמונה, באלבומיה ובחדר עבודתה, לבין השימוש הציבורי שנעשה באותה תמונה, עת הוקרנה התמונה בתוכנית הטלוויזיה. המערער מוסיף וטוען, כי העובדה שבעבר מר טאובר לא תבע את זכויותיו בעת שזכות היוצרים שלו הופרה, אינה יכולה להכשיר את ההפרה נשוא הערעור שלפני.

12. עוד טוען המערער, כי הדיון בבית משפט קמא הוסט לכיוון שגוי, כאילו קיים סכסוך בין משפחתו של מר טאובר למשפחת הגב' ירקוני, כאשר למעשה מדובר במחדל של המשיבה, כגוף מסחרי, אשר לא בדקה כראוי, טרם פרסום התמונה, את שאלת זכות היוצרים בתמונה, ואף בבית המשפט קמא לא עלה בידה להציג נוהל, לפיו נבדקות זכויות היוצרים במקרים מסוג המקרה הנדון. המערער אף גורס, כי בית המשפט קמא, במסגרת הדיון בזכות המוסרית של מר טאובר בתמונה, לא התייחס לשידור התמונה במשך תקופה בת מספר חודשים, באתר האינטרנט של המשיבה.

13. עוד מלין המערער על הוצאות המשפט שהוטלו עליו, שלטענתו הן כבדות ולא מידתיות, ואינן מביאות בחשבון את העובדה, שהמשיבה לא השיבה למכתבי ההתרעה שנשלחו אליה טרם הגשת כתב התביעה.

ה. תמצית טענות המשיבה

1
2
3
4 14. ב"כ המשיבה טוענת, כי אין מקום להתערב בפסק דין שרובו ככולו נסמך על התרשמות
5 מעדים וממהימנותם. המשיבה, שנטל ההוכחה רבץ לפתחה, עמדה בנטל ההוכחה והוכיחה כי
6 זכות היוצרים בתמונה הועברה לזמרת. בית המשפט קמא, סמך הכרעתו על מסכת עובדתית
7 ונסיבות שהוצגו, בין היתר, באמצעות עדויות אובייקטיביות שאינן קשורות למשיבה. לעומת
8 המשיבה, שהרימה הנטל והוכיחה כי זכות היוצרים בתמונה הועברה לגב' ירקוני, המערער
9 הודה, כי לא הכיר את התמונה ולא ידע דבר על אודות גלגוליה, למעט העובדה שצולמה על
10 ידי אביו בשנת 1969.

11
12 לטענת ב"כ המשיבה, בית משפט קמא צדק בקביעתו כי הזכויות בתמונה הועברו לזמרת על
13 ידי הצלם. דרישת הכתב בסי' 37(ג) לחוק זכות יוצרים, אינה דרישה קונסטיטוטטיבית אלא
14 ראייתית, כך שדרישת הכתב אינה חזות הכל. משקבע בית משפט קמא, על יסוד הראיות
15 והנסיבות שהוצגו לפניו, שהצלם העביר את זכות היוצרים בתמונה לזמרת, אין בהיעדרו של
16 מסמך בכתב, מתקופה של למעלה מ-40 שנה, כדי לאיין קביעה זו.

17
18
19 15. באשר לפגיעה הנטענת בזכות המוסרית, טענה באת כוח המשיבה, שבדין קבע בית משפט
20 קמא, כי נשמרה הזכות המוסרית של הצלם, ואין מקום לפסוק למערער פיצוי.

21
22 באת כוח המשיב הוסיפה, שאפילו לא הועברה זכות היוצרים לגב' ירקוני, כי אז עומדות
23 למשיבה הגנות שונות הקבועות בחוק. במסגרת הטיעון בערעור הרחיבה באת כוח המשיבה
24 בנושא ההגנות שנטענו על ידי המשיבה, ולהלן אדרש לעניין זה ככל שמדובר בהגנת "השימוש
25 ההוגן".

ו. דיון

26
27
28
29
30 16. נזכור, כי זכות היוצרים בתמונה נולדה בשנת 1969, כלומר לפני כ-44 שנים. כיוון ששני בעלי
31 הדבר העיקריים, מר טאובר מן הצד האחד והגב' ירקוני מן הצד האחר, כבר הלכו לבית
32 עולמם, היה על בית המשפט להכריע בטענות הצדדים על יסוד הראיות הנסיבתיות שהונחו
33 לפניו.

- 1
2
3 17. הגב' רות ירקוני, ביתה של הזמרת העידה בבית משפט קמא, כי אמה נהגה לרכוש את זכויות
4 היוצרים בתמונות בהן צולמה, ואת נוהגה זה סיגלה לעצמה בעקבות שהות בת מספר שנים
5 בארצות הברית. לדברי הגב' רות ירקוני, אמה נהגה כך כדי לשמר לעצמה את האפשרות
6 לעשות שימוש בתמונותיה ללא הגבלה.
7
8 נראה הדבר, שדבריה של הגב' רות ירקוני לא היו נטולי בסיס, שכן מהראיות שהונחו לפני
9 בית משפט קמא התברר, כי בשנת 1987 פרסמה הזמרת יפה ירקוני ספר בשם "יפה ירקוני -
10 זה הסוד שלי" (כשמו של אחד השירים המפורסמים שנהגה לשיר). בספר זה פורסמה התמונה
11 שבמחלוקת.
12
13 הדעת נותנת, שאילו פרסום התמונה בספר שהזמרת יפה ירקוני הפיקה, למטרות מסחריות,
14 הייתה נחשבת בעיניו של מר טאובר כהפרת זכות היוצרים שלו בתמונה, כי אז היה מגיש
15 תביעה להגנת זכותו, שהרי באותה עת עדיין היה בין החיים. ואולם, בפני בית משפט קמא לא
16 הובאה כל ראיה שמר טאובר נקט בהליך כלשהו למנוע את פרסום התמונה או לפסוק לו
17 פיצוי עבור הפרת זכות היוצרים. העובדה שאין ראיה המלמדת על צעדים בהם נקט מר
18 טאובר להגנת הזכות מתיישבת למעשה עם דבריה של הגב' רות ירקוני, כי הגב' יפה ירקוני
19 נהגה לרכוש את זכות היוצרים בתמונותיה, כדי שתוכל לעשות שימוש בתמונות אלה ללא כל
20 הגבלה.
21
22
23 18. זאת ועוד, מתברר, כי בשנות ה-70 של המאה הקודמת פרסמה הגב' יפה ירקוני חוברת
24 בשם: "יפה ירקוני - בשיר בסיפור ובתמונה", ואף בחוברת זו הופיעה תמונתה. בנוסף העידה
25 הגב' רות ירקוני, כי היא משוכנעת, שאף בתוכנית הטלביזיה "חיים שכאלה" פורסמה
26 התמונה. גם אירועים אלה, שאירעו בחייו של מר טאובר, לא גרמו למר טאובר להגיש תביעה
27 להגנת זכויותיו, ולא יהיה זה נועז להניח, כי לא הגיש תביעה מחמת שכבר העביר את זכות
28 היוצרים בתמונה לגב' ירקוני.
29
30
31 19. לבית המשפט קמא לא הוצג מסמך בכתב, המוכיח כי זכות היוצרים בתמונה הועברה
32 לגב' יפה ירקוני. ואולם, בעקבות הפסיקה האנגלית אף בישראל נפסק, שאין מדובר בדרישה
33 מהותית אלא בדרישה ראייתית (וראו: ע"א 520/80 רוזנברג נ' רובינשטיין, פ"ד ל"ח(1) 85,

בית המשפט המחוזי בחיפה

ע"א 13 - 07 - 18924

יוסף טאובר (תבור) נ' ישראל 10 בע"מ

20.11.2013

1 98 (1984)). הנימוק העיקרי שעמד בבסיס קביעתו של בית המשפט העליון בנושא זה היה,
2 שדרישת הכתב נקבעה כדרישה מהותית (דהיינו, דרישה היוצרת את הזכות ולא רק מוכיחה
3 את קיומה), רק במקום בו חשיבות העסקה שנעשתה חיובה הגנה על המתקשרים מפני פעולה
4 חפוזה וחסרת שיקול דעת (וראו גם: ד"נ 2/84 רוזנברג נ' רובינשטיין, פ"ד ל"ה(3) 689).

5
6 על כך שדרישת הכתב בהעברת זכות יוצרים היא דרישה ראייתית, חזר בית המשפט העליון
7 אף בע"א 4600/08 האולפנים המאוחדים נ' ברקי פטה המפריס ישראל בע"מ (פורסם במאגר
8 "נבו" - 4.4.2012).

9
10
11 20. נוכח ההלכה הפסוקה, המפרשת את דרישת הכתב כדרישה ראייתית בלבד, ובהסתמך על כך
12 שהתמונה פורסמה על ידי הגב' ירקוני בעבר, מספר פעמים, ללא מחאה מצדו של מר טאובר,
13 היה בית משפט קמא רשאי להסיק שזכויות היוצרים בתמונה הועברו לגב' יפה ירקוני, גם אם
14 לא הוצג לפניו מסמך בכתב המעיד על העברת זכות היוצרים.

15
16 על כן, ולאחר ששקלתי טענות בא כוח המערער, לא מצאתי מקום להתערב במסקנתו של בית
17 משפט קמא.

18
19
20 21. בכל הנוגע לפגיעה שנגרמה בזכות המוסרית, וכמו בית משפט קמא, אף אני סבור שלא נגרמה
21 פגיעה בזכות המוסרית. שמו של מר טאובר אכן הוסתר למשך פרק זמן קצר על ידי שקופית
22 מזג האוויר, אך הדבר תוקן מייד לאחר מכן, שכן בחלוף כשלוש דקות התמונה הוקרנה שנית,
23 בציון שמו המלא של מר טאובר.

24
25
26 22. בניסיונה להתגונן מפני התביעה, ואף בערעור שלפני, העלתה המשיבה שלל טענות הגנה.
27 לכאורה, משלא מצאתי מקום להתערב בקביעת בית משפט קמא, כי זכות היוצרים הועברה
28 לגב' ירקוני, אין מקום לדון בטענות ההגנה שהועלו. על כן, ועל קצה המזלג, אתייחס להגנה
29 אחת, היא הגנת השימוש ההוגן.

30
31 הגנת השימוש ההוגן נקבעה בסעיף 19 לחוק זכויות יוצרים, וזו לשון הסעיף:

1   "א) שימוש הוגן ביצירה מותר למטרות כגון אלה: לימוד עצמי, מחקר,
2   ביקורת, סקירה, דיווח עיתונאי, הבאת מובאות, או הוראה ובחינה על ידי
3   מוסד חינוך.

4
5   (ב) לצורך בחינה של הוגנות השימוש ביצירה לעניין סעיף זה, יישקלו, בין
6   השאר, כל אלה:

- 7
8   (1) מטרת השימוש ואופיו;
9   (2) אופי היצירה שבה נעשה השימוש;
10   (3) היקף השימוש, מבחינה איכותית וכמותית, ביחס ליצירה
11   בשלמותה;
12   (4) השפעת השימוש על ערכה של היצירה ועל השוק הפוטנציאלי שלה.

13
14   (ג) השר רשאי לקבוע תנאים שבהתקיימם ייחשב שימוש לשימוש הוגן."

15
16
17   23. במקרה שלפני התמונה שבמחלוקת שודרה בכתבת הטלוויזיה, למשך פרק זמן קצר ביותר
18   ובמסגרת דיווח עיתונאי על תערוכה שנערכה לכבודה של זמרת מוערכת, ידועה וחשובה, לרגל
19   יום הולדתה ה-85. במהלך שידור התמונה, נשמרה זכותו המוסרית של מר טאובר. בתמונה
20   שהוצגה בכתבה לצד תמונות אחרות, נעשה שימוש בעבר, שימוש שלכאורה הפר את זכות
21   היוצרים של מר טאובר בתמונה בצורה הרבה יותר גסה. והנה, חרף זאת, לא הוכח שמר
22   טאובר טען בעבר, שזכותו הופרה. השימוש שנעשה בתמונה, לא פגע בערכה, ולא הוכח
23   שפרסום התמונה במהלך הכתבה ששודרה גרמה לתובע נזק של ממון.

24
25
26   24. כזכור, התמונה המקורית נמסרה על ידי מר טאובר עצמו לגבי ירקוני. קשה להניח, שהתמונה
27   נמסרה לה בכפוף לתנאי כלשהו, האוסר עליה להציג לאחרים או לפרסמה. משעה שאנו
28   מניחים, שהגב' ירקוני הייתה זכאית להציג את תמונתה (כחלק מ"הזכות לפרסום", וראו דיון
29   בעניין זה בע"א 8483/02 אלוניאל בע"מ נ' אריאל מקדונלד, פ"ד נ"ח(4) 314 (2004)), כי אז
30   עלינו להניח, שגם נכדה ובתה היו זכאים להציג את התמונה במסגרת הכתבה ששודרה
31   לכבודה של הגב' ירקוני.

1 ככל שהדברים אמורים בהוצאות המשפט שהוטלו על המערער בבית משפט קמא, לא מצאתי
2 מקום להתערב. ראשית, אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בשאלת הוצאות המשפט.
3 שנית, נראה הדבר, שהוצאות הראליות שנגרמו למשיבה, אכן היו כבדות.

4
5 **ז. סוף דבר**

6
7 25. על יסוד הראיות שהונחו לפניו בדין קבע בית משפט קמא, שזכות היוצרים בתמונה הועברה
8 לגבי יפה ירקוני עוד בחייו של הצלם, מר טאובר.

9
10 לצד זאת, אפילו היה בית משפט קמא מגיע למסקנה, שזכות היוצרים בתמונה לא הועברה
11 לגבי יפה ירקוני, הרי שאז הייתה עומדת למשיבה הגנת "שימוש הוגן" בתמונה. הצגת
12 התמונה, כחלק מרצף של תמונות, שהוצגו במסגרת הכתבה שהוקרנה באותו יום פעמיים,
13 לרגל התערוכה שנערכה לכבוד יום הולדתה של הגב ירקוני, ולאחר אף הועלתה לרשת
14 "האינטרנט" ועמדה לעיון הציבור, עדיין הייתה בגדר "שימוש הוגן ביצירה" כמשמעות הדבר
15 בחוק.

16
17 על כן, הנני סבור שאין מקום להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא, ואף בשאלת הוצאות
18 המשפט שנקבעו, אין מקום להתערב.

19
20 27. **אשר על כל האמור לעיל, הנני מחליט כדלקמן:**

21
22 (א) הנני דוחה את הערעור.

23
24 (ב) הנני מחייב את המערער לשלם למשיבה הוצאות משפט בערעור בסך 8,000 ₪.

25
26 (ג) מזכירות בית המשפט תעביר למשיבה, באמצעות באי כוחה (עוה"ד פישר, בכר ושות'),
27 סך 8,000 ₪ מהעירבון שהופקד, ואת היתרה, ככל שתיוותר, תעביר המזכירות
28 למערער, באמצעות בא כוחו.

29
30 **ניתן היום, י"ז בכסלו תשע"ד, 20.11.2013, בהעדר הצדדים.**

31 חתימה